

279938

ROMANIA LITERARA

Redactor: *D. Teleor.*

Bibl. Univ. Cluj

Nr. 608 1937

Apare o dată pe lună.

Sumarul pe contra-pagină.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA „ROMÂNIEI LITERARE”

23. STRADA NEGRU-VODA 23.

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe an, 20 lei, pe 6 luni, 12 lei; pe 3 luni 7 lei.

Comitetul Societății România Literară

Președinte, *Alecse Marin*

Vice-Președinte, *V. C. Radovič*

Secretarul Redacției, *A. G. Adămescu.*

Director, *E. M. Adamski*

Secretar, *Al. B. Martinian.*

SUMARUL

Pagina		
233.—	Către Cititori	<i>Diracțiunea</i>
233.—	Rubrica	<i>Dumitru Telcor.</i>
236.—	Mi-e Teamă (Poezie)	<i>A. G. Adămescu.</i>
236.—	Cazacul (Fragment)	<i>Ed. M. Adamski.</i>
239.—	Teiul (Poezie)	<i>Al. B. Martinian.</i>
239.—	De Mult	<i>N. D. Georgian.</i>
243.—	Păiajenul	<i>G. Al. Basarabescu.</i>
247.—	L'heure du berger. (Poezie)	<i>Charles Bornat.</i>
249.—	Raze (Poezie)	<i>A. Macedonschi.</i>
249.—	Timidul	<i>Nicolae Țincu.</i>
253.—	Petre Ispirescu	<i>Redacția</i>
253.—	Curierul Bucureștilor	<i>Gheorghe</i>
256.—	Cucoana Marghioala	<i>N. D. Georgian.</i>
260.—	Cronica Teatrală	<i>D. Manolescu Sidery.</i>
264.—	Iniștinări	<i>Administrația</i>
264.—	Bibliografi	* * *
	Erata	* * *

ERATA

La pag. 257 rindul 30 în loc de «cite-va pahare, aduse» să se citească «cite-va pahare mai bune, aduse».

Cu numărul se găsește de vânzare la librăriile *T. Ioanițiu*, Strada Șelari, *Sococ* și *Alcalai* Calea Victoriei. Prețul unui număr 1e 2 lei.

ROMANIA LITERARA

Apare o dată pe Lună

—♦♦♦—
 REDACTOR P. JELEOR

—♦♦♦—
 CATRE CITITORI

Revista *România Literară* intră cu numărul acesta în o nouă fază.

Cititorii —sintem siguri— vor putea observa îmbunătățirile ce i le-am adus și i le vom aduce pe viitor.

Controlul asupra scrierilor va fi real.

Scriitorii din cei mai cunoscuți ne vor da concursul lor.

Cu modul acesta sperăm că revista va ocupa un loc buniceț, printre publicațiunile periodice actuale.

Diracțiunea.

—♦♦♦—
 RUBIAUA

Priimise de la născă-sa o rubia, și de bucurie, Lina scobora scările sărind.

Stringea eit putea în mănuița Iei roșie de frig, moneda subțire și strălucitoare. Cite o dată i se părea că visează, că n'are Iea atita avere și spre a se încredința, deschidea nițel mina și privea la darul ce priimise.

Pină a casă mai avea mult, dar nici nu mai bă-

ga de seamă, nici la zăpada de pe drum care i se lipea de pantofi și-i făcea picioarele groase, nici la frig, nici la osteneală. Ii treceau prin minte fel de fel de gânduri. Ce să facă eu rubiaua !

„Mai întâi o să o arate mamei sale. O să'și cumpere niște pantofi și niște ciorapi cu vârgi, A ! dar mai are Iea pantofi și ciorapi destul. Mai bine-ar vrea niște verighete pentru urechi. Destul de când poartă mărturii de botez și țintulițe cu peruzele !

Ah ! ce frumoase sînt de vînzare la o prăvălie de pe podul Mogoșoaiei..

Verighetele vor fi subțiri ca firu de păiajin ca să nu intre aur mult și vor avea și cîte-o plectricică verde. Dacă va mai prisosi ceva, îi va cumpăra și bunichii o pereche de ochelari căci i-a pierdut pe cei care, 'i avea ?.

Ce fericită o să mai fie bunica ! Va avea niște ochelari îmbrăcați în aur în locu celor din'ainte îmbrăcați în cirpă și legați cu șireturi. Ii va lua și lui Nicu un cal, de la prăvălia cu jucării. Va putea să dea o parte tatălui Iei, care muncește toată ziua și nici o dată nu'î vezi cu parale. Va lua lemne pentru iarnă.

Ah ! ce cald are să fie la Iei în casă ! Nu va mai tuși ca iarna trecută ! Vor veni copiii vecinilor la Iei, va avea cu cine să se joace. Și ce panglici frumoase n'are să'și cumpere ! Pentru părul Iei galben va lua o panglică albastră deschis. Fața asta prinde de minune pe fetele bălane. Și ce bomboane ! Și ce jucării ! Și ce flori !.. Doamne !.. Doamne !.. Cînd o vedea mama Iei, ce bucurie ! Ce n'are să ia ! ce n'are să cumpere !.. Ar vrea

și un inel mai mare și niște tortițe și un ac și o rochie de mătase și o haină cu blană de pisică și alta cu blană de vulpe și alta cu blană tot de pisică. Va cumpăra o zgardă pentru Fidel, niște cerceluși de liniță pentru Mița, niște mitenuri pentru bunica, niște cărți cu icoane pentru Gogu, niște iglițe de impletit lână și mătase pentru Liza, o muzică, un clasornic, un cățeluși de porțelan. Dar, pentru toate astea va trebui să schimbe și să cheltuiască mititica rubia.. O! nu se poate! Ie așa de frumoasă, așa de drăguță, așa de ușoară. Îi va fi peste putință să se despartă de Ia! Și ce va zice nășică-sa când va auzi c'a cheltuit'o! Dinsa i-a zis când i-a dato: „Na, și păstrează'o!”. O va păstra dar, Iea îi va fi poate de vre'un noroc. O va avea în tot d'auna la dinsa, atirnată de git cu un fir de mătase, ca un mărțișor. Va avea darul de aur neatins, comoara întreagă. Și i se va părea lumea întreagă poleită cu aur!..“

Și amorțită de frig i se păru că numai are nimic în mină. Mărginile tari ale bănuțului par'că se'nmuiaseră căci nu le mai simțea. Par'că rubiaua i se topise în palmă. Desfăcu degetele și începu să o arunce ușor în sus cum fac unii zarafi înaintea prăvăliei.

I se părea așa de ușoară, ca un fulg, ca o foale de țigare și simțea mare plăcere și s'o privească și s'o joace în mină.

Dar când Lina Iera să cotească colțul unei uliți mai singuratice, cine-va care-o urmărise cit-va timp, întinse pe la spate o mină murdară, îi răpi bănuțul și pleri într'o clipă.

Iar copila rămase în loc zăpăcită și ca nimicită de această nenorocire.

Și printre lacrămile de copil ce 'i curgeau fără stăvilare, vedea par'că dărâmiindu-se o lume întreagă ce'și zidise și pterindu-î din nainte una câte una razele de aur și de argint de la lucrurile scumpe, ce pentru un moment păreau așa de aproape de iewa, ale iewei chiar !..

Dumitru Teleor

MI-E TEAMA

M'am decis să nu mai scriu
Nici un vers chiar, de iubire,
Căci in lume știu că tot
Ieste numai amăgire.

Dar de a-zî cînd te-am văzut
Nu știu vorba de hăi-oiă ține
Și *mi-e teamă* să nu 'ncep
A scri versuri pentru tine.

A. G. Adămescu.

CĂZACUL*

Cele din urmă raze ale soarelui își răsfrîng strălucirea lor aurie, peste vârful albit de zăpadă al depărtatului Ural.

Pe d'asupra apei, mi de licăriri și scînteieri iaă, cînd culorile opalului și ale topazului—cînd acele ale zmaraldului. Vîntul face să se cletine trestia înaltă ce acoperă malul Donului și în pădurea vecină, crăcile dezbrăcate de frunze, lovindu-se, scot un sunet sec ca și cînd arborii și-ar spune povești din vremuri uitate.

Nu departe se află tabăra cazaicilor din întiul regiment, cari și-au întins corturile acilea. Din corturi se aud cîntecele lor greoaie și jalnice, cîntece prelungi și pătrunzătoare ca un vers de dor.

1) Fragment dintr'un mare roman polon.

Soarele a apus și stelele încep a se ivi una câte una pe cerul senin și luminos. Jos în vale, un cântec nou răsună—mai întâi încet, rugător, duios apoi accentele-i devin mai tari, mai pline, mai energice, apoi neînfrinate, sălbatice. Osiep Stefanovici este acel care cântă această arie ciudată.— Iel jelește pe fratele său..... Și cazacul sprinten de la poalele Uralului, încă știe și poate să iubească. Căci Vladimir Stefanovici—fratele lui Osiep—a iubit pe frumoasa Viera Marianovna, cu tot focal mistuitor și nemărginit al unei inimi, de două-zeci și trei de ani. Dar frumoasa Viera iera logodnica fratelui său Osiep.— Cei doi frați se urău.

Iei slujiau în același regiment, dormiau în aceeași casă, dar nu vorbeau nici un cuvânt între ei.

Cînd Osiep, care iera cel mai mare — sta înaintea frontului și dădea porunci, Vladimir își mușca buzele și devenea galben ca un mort.— Dar iera ostaș și se supunea *Vahmaistrului*. Ochiu-i încruntat iera întunecos și asvîrlea fulgere de minie asupra fratelui fericit — însă iel se stăpînea și iera liniștit.

Pizma neagră îi sfișia inima și îi ametea creierul pe cînd în vine, sîngele-i ardea ca focal,

Regimentul popășia în *Karanjosh*, un sat sărăcăcios de lângă muntele Ural, unde locuia Viera. Vladimir își petrecea tot timpul său, lângă calu-i pentru care-avea o adîncă dragoste ca ori și ce cazac.

-- „Frate-mieū Osiep ie la drăguța lui, zicea Vladimir către micul său cal Huțul, ieū n'am drăguță— și te am numai pe tine, Huțulanche, fiind-că deh !!. Viera nu mă iubește. Cunoști tu pe Viera, fata cu costița de aur? Șade jos lângă fințină, unde te adăpi tu tot d'auna.

La fereastra ieī cîntă privighetoarea, ochii ieī strălucesc ca două diamante și grumazul ieī este mai alb de cît zăpada din vîrfurile Uralului... Ai auzit-o tu vre-o dată cîntînd cînd frate-mieū Osiep se află lângă dînsa ?“

„Nu ți s'a părut oare că auzi un dulce glas de inger !
Huțulule, Huțulenco— de ce sunt ieū singur, singurel în lume,

de ce n'am pe nimeni?" Calul îl privea cu ochii săi cei expresivi și și rezema pe pieptul lui Vladimir, capul lui cel deștept.

— „Ai plînge tu oare Huțulenco, dac' ași muri ieū ?
Vezi tu, ași vrea să mor, ași vrea să fiu mort de tot.

Atunci purdalnica astă de inimă nu mi s'ar mai bate și n'ar mai trebui să mă mai gîndesc.

Nu ți se pare Huțulule, că numai cugetarea te dragostea ?
De sigur. Ieū mă gîndesc pururea la Viera Marianovna“..

— Vladimire ! strigă Osiep care venea acasă în acest moment, mîine te Duminică, vino la cîrcumă.

Viera vrea să joace cu tine.

— Vrea să joace eu mine *Kolomeica* *) așa cum mi-a făgăduit întrebă iel cu un glas amar ? mî-a făgăduit iea și inima sa, pe care ți-a dat-o ție !..

Pentru întăia-și dată de cîte-va luni de zile, cei doi frați își vorbeau unul altuia.

Vezi, zice Vladimir către calul său, vezi cum pleacă... dar iea tot vrea să joace cu mine *Kolomeika*. Library Cluj

Veni și ziua de Duminică ; iera o zi rece cu ger și zăpadă, dar cu cerul senin. În cîrcumă iera mare chef... Kazaciî petreceau cu ibovnicele lor și printre iei zărim și pe Osiep cu Viera.

— O să vie oare îl întrebă iea ?

— Nu știu răspunde iel răstit, dar ce-ai tu cu prostu acela ?

Dînsa se roși ca sfecla.

— Tu nu'l poți suferi după cum văz, cu toate astea iel te fratele tău !

— Nu-mî vorbi de iel, zise Osiep necăjit ; te iubește.

— Vladimir Stefanovicî mă iubește ? întrebă iea încet.

În aceea-și clipă se auzi o detunătură. Toți alergară afară.

Luna tocmai răsărise, cîmpul strălucia în mantaoa-i albă și luminoasă.

Lîngă șopron se înghesuia mulțimea.

1) Un joc rus.

Un cazac tînăr și frumos sta întins pe zăpadă, iear lîngă iel se află un cal.

Animalul ținea capul plecat într'un chip jalnic și lîngea obrazul cazacului întins pe jos, din ale cărui tîmple se strecura picături calde de sînge cari înroșea zăpada.

Nu fu cu putință nimănui să depărteze calul, de lîngă cazacul Vladimir, care se împușcase.

Ed. M. Adamski.

TEIUL

Pe teiul cu-umbra lată
Săpat'am nume trei :
Al mîeii, al unui prieten
Și drag numele iei.

Cit ne-am iubit o știie
Și iea precum și ieu...
În cite nopți de vară
N'a stat pe brațul mîeii.

A-zî dragostea o leagă
De prietenul de ieri
Și nici că'i tree prin minte
Din vechile plăceri.

Și teiul cu umbra lată
De trăsnet ie culeat,
N'a mai rămas nici urma
Din cele ce-am săpat..

Al. B. Martinian.

DE MULT

— Așa își începu povestea : „Nu știu ce 'mi venise în zi-ua-aceea, să mă duc la Vintilă acasă. Nu doară că nu fusesem nici o dată, din potrivă—într'o vreme îi deschideam ușa de cite vr'o trei ori pe zi. Dar de cînd Lili, sor'sa, îmi spuse că nu 'n-telege ce va să zică dragoste și nici că vrea să știe, că ie scîrbă

să sărute p'un bărbat ori cât ar fi iel de frumos, am rărito cu desăvîrşire ş'apoi nu mai m'am dus de loc.

LocuiaŃu aproape de mine ş'i'n cite-va minute ajunsei la dinşii.

Deschizînd uşa, văzuŃ casa aproape goală ş'i pe Vintilă numai în veste, luptîndu-se cu'n mare *garderob* pe care voia să'l tragă în mijlocul casii.

Rea vreme pentru vizită îmi ziseŃ, uitasem că Ńe sfîntul Dumitru a-zi. Cu toate astea Vintilă mă priimi cu bucurie, îmi spuse că se mută în strada Călăraşilor, că a nemerit case bune ş'i ieftine, că Ńe poziŃie frumoasă, că trece tramvaiul p'a colo, că piaŃa Ńe-aproape ş'i o mulŃime de lucruri.

Ńi spuseŃ că'mi pare bine de toate-acestea, ş'i, Ńl rugai să mă erte c'am venit să'l văz, într'o împrejurare aşa de nepotrivită.

Dînsul din potrivă, îmi spuse să şez, învinovăŃindu-mă că nu'Ń mai sînt prietenul de altă dată, că am devenit ceremonios ş'i în cele din urmă mă rugă să'Ń ajut a-ş'i trage garderobul în mijlocul casii, ceea-ce ş'i făcuŃ.

— Dacă vrei să veŃi pe sor'mea, îmi zise dînsul mai târziu, dute la noua noastră locuinŃă, o veŃ găsi acolo-tocmai întreba zilele trecute de tine...

Ńi spuseŃ că mă voi duce, mai şezuŃ un sfert de ceas ş'i plecai.

Să mă duc s'o văz, ori nu? Această fu cea dintîi întrebare ce 'mi făcuŃ, îndată ce Ńeşii din casă. Nu ştiu ce mă făcea să'm fie teamă. *Iea* să 'ntrebede mine!... De ce-a întreat? cum o fi întreat? ş'i o mulŃime de gînduri-sau potop de gînduri cum ar zice un oare-care scriitor îmi trecură într'o clipă prin minte.

Mă hotărîŃi a mă duce. Cu cât m'apropiam de adresa ce mi-o dăduse Vintilă, cu-atît inima-mi zvîcnea mai tare ş'i un nod mi se pusese 'n gît. Cînd am ajuns în sfîrşit, simŃii o oboseală în tot trupul ca ş'i cînd a ş'i fi alergat o poştă. Înaintea porŃii şezuŃ cât va pentru-a mă odihni ş'i p'aci, p'aci..îmi venea să mă întorc înapoi.

Intrai înăuntru. Lili, Iera suită p'un scaun și bătea în zid un cui, de care voia să agațe o colivie în care Iera un papagal ce îndruga din când în când câte-o vorbă.

Iea nu mă văzuse intrînd și striga mereu papagalului:
„Iubești-mă“.

— Te iubesc, răspusei ieū de la ușe, așa netam-nesam.

Dînsa se 'ntoarse d'odată surprinsă, ș'apoi privindu-mă zîmbind îmi zise :

— A ! d-le Papagal-cam multă vreme ai zburat pînă să te 'ntoreci iar în colivie....

— Dacă colivia te frumoasă și scumpă îi zisei....

Se dete jos de pe scaun, îmi întinse mîna,.. mă întrebă ce mai fac ș'apoi îmi dete ciocanul, rugîndu-mă să bat ieū acel cui, căci dînsa nu ajungea tocmai bine.

— Așezarăm colivia. Trecurăm într'altă casă ș'aci, mă rugă să-i ajut a-și așeza un pat.

Un pat,.. delicat lucru !..—

— Par'că sîntem luați de curînd și ne așezăm casa, îmi zise Iea privindu-mă cu coada ochiului.

— Par'că, zisei oftînd.

Dînsa se uită cît-va în ochi-mi ș'apoi tăcu.

Așezarăm și patul. Atîrnaî apoi o lampă d'un belciug ce Iera în mijlocul tavanului, lipirăm de zid un dulap și după cîtă-va vreme, odaia fu oare-cum dichisită

— Uf ! zise dînsa, așezîndu-se p'un scaun ce se afla lîngă mine, și izbîndu-mă ușor cu cotul-am obosit, nu mai pot.

Se 'nsera.. și încetul cu încetul întunerecul îneca odaia.

Afară începuse să plouă-și picături mari și repezi băteau în geamuri.

— Cît mi-e de rău !. zise dînsa încetișor. Și cu aceste cuvinte, plecă puțin capul pe spate, închise ochii a lene, își lăsă mîinile să atîrne 'n jos și rămase nemișcată. Numai răsuflarea care îi Iera cam deasă, îi făcea pieptul să'i salte greu.

— Ce ai ! abea putai îndruga, apropiîndu-mă atît de dînsa în cît păru-î de pe frunte, atîngea fruntea mea gîdilîndu ușor și plăcut.

ROMANIA LITERARA

— Mă doare capul, murmură dînsa cu un glas stîns.
Iş' luai mîna, îi iera rece o strînsei încet, iea 'mî-o strînse
mai tare.

Nu mai ştiam ce să gîndesc. O pînză mi se aşezase din
'naintea ochilor şi, tîmplele 'mî zvîcneau cu putere.

Fu un moment în care nu mă mai putui stăpîni-şi apăsa
gura mea pe guriţa-î roşie şi umedă.

Mîna îei alunecă pe după mijlocu-mî şi mă atrase spre sine.
O sărutaî pe păr, pe frunte, pe ochi, pe obraz şi gura-mî nu
nemerea să 'ntîlnească gura-î. Fu o beţie de sărutări.

— Fugî.. fugî îmi zise dînsa. Imî faci rău..

O clipă şi poate n'aşî mai fi ştiut ce fac, cînd papagalul,
care poate auzise pe Vintilă vorbind prin curte, începu să spuie
frază ce o ştia :

— Vintilă ! sic.. sic.. sic.

Intr'o clipă Lili săriî de pe scaun, şi mă aduse în faţa col-
liviei. Toemai atunci şi Vintilă intra pe uşe.

Iel îmi arită toate odaile ş'apoî şîntind pe sor'sa cu pri-
virile o întrebă ;

— Ce ai de ieşti așa de aprinsă la faţă ? Nu cum-va ieşti
bolnavă !

— Aşî.. dar am rîs așa de mult cu papagalul tău !..

— Vintilă !.. sic.. sic.. se auzi de dincolo papagalul.

N'apucaî să deschiz uşa locuinţîi mele şi uu curier poştal
îmî dete o telegramă. Iera de la un frate-al mîeu. Se afla greî
bolnav la Craiova şi mă chema grabnic.

A doua zi am plecat. Peste două luni m'am întors în Bu-
cureşti împreună cu dînsul. Zilele trecute ducîndu-mă la tea-
tru, într'oloje din rangul al II lea văzui pe Lili îmbrăcată în
alb şi îndreptînd benoglu asupra mea. La salutul ce'î făcui îmî
răspunse zîmbînd. Alături de dînsa iera un lungan, care'î tot
citea un afişî. Am întrebat şi mî s'a spus că iera bărbatul îei.

Nu m'am putut stăpîni şi, a doua zi i-am scris întrebînd-o
dacă mai suferă de durere de cap.

Mî-a răspuns : „A fost o boală trecătoare şi m'am vinde-
cat de mult !..“

N. D. Georgian

PAIAJENUL

(După Gallerg de Granges)

În regiment toți îl numeau bravul *Titicută*, bravul căpitan *Titicută*, și cu drept cuvânt căci nu numai odată dăduse probe de curagiu. Împlinise tocmai 18 ani în primă-vara anului 1877 când începînd campania contra Tercilor se înrolă ca voluntar într'un regiment de călărași care trebuia să treacă Dunărea. Delicat și plăcut ca o fetiță avea însă un sînge rece și o îndrăzneală de necrezut.

În ori ce luptă se arunca cu bărbăție în rîndurile inamice unde trîntea la Turci cu carul. Aceste acte de bravură făcură ca în scurt timp să cîștige tresa de ofițer, așa că la 26 ani era deja căpitan și cavaler al ordinului Steaua României.— Băiat frumos, cu azer măreț și cu o talie bine făcută era sigur de izbîndă ori de cîte ori era vorba de vre-o cucerire amoroasă. Bun camarad, era foarte iubit de amicii săi; nimeni nu era invidios de succesele sale, căci recunoștea meritele lui de aceea nici nu-i ziceau toți de cît *bravul Titicută*, la care îl surîzînd răspundea:

— Nu așa de brav precum mă credeți căci sunt doară lucruri în lume cari în toată viața mea îmi vor face o frică a dracului *Căsătoria și Păiajenul*.

Titicută cînd răspundea ast-fel de și se părea că glumește spunea însă adevărul.— Dușman înfocat al căsătoriei respingea cu încăpăținare frumoasele *partide* ce i se propuneau. Voiesc să zbor *din floare în floare* de cît să putrezesc în lanțurile căsniciei răspundea *Titicută* tuturor. Cît pentru păiajen această scîrboasă insectă, îi făcea atîta rău în cît la vederea unuia începea să tremure cu toată *bravura* lui.

* * *

Intr'o zi însă lucrurile se schimbă căci iată pe *Titicută* amoretat *lulea*, după o bălăioară prea frumoasă.

Angelina, căci așa se numea bălăioara lui *Titicută*, era fiica unor bogați comercianți de căciuli cari după ce strînseseră

o avere bunicică din negustoria aceasta se lăsară de dînsa cumpărînd o moşie în apropierea Ploeştilor unde se retrăseseră spre a petrece în linişte restul vieţii.

Domnul Garofescu tatăl copilei İera un om *simpleu* însă cum se cade şi prevăzător,— İel nu vorbea de cît în pîlde întocmai ca Hristos. *Cóna Sia* soţia sa İera un fel de bătrînă a cărei inimă merita să bată în pîeptul fraged al unei fete de 17 ani !

Ardea de dorul de-a fi plăcută — nu İe vorbă cîte o dată devenea prea caraghioasă cu *akturile* ce le trăgea la fie care sfert de minut cînd İera vorba de vremurile trecute. *Cóna Sia* ţinea İrea mult la lues. Vaİ, grozav İi plăcea să se îmbrace bine, mai cu seamă sărbătorile vedeai pe dînsa toate culorile curecubeului.

Crescută İntre aceşti doi mentori, virtutea Angelinei nici nu mai İera de discutat. In viaţa sa nu avusese ocazia să audă vre un cuvînt mai riscat, sau să fi citit vre-o carte unde să se fi tratat intrigă amoroasă. Singurile cărţi ce İetise Angelica İerau : *Maxime şi Istorioare* de părintele Ieronim, stariţul mănăstirei Galata şi *Rosa de Tuncenburg* de Rîureanu.

Pentru un om ca Titicuţa obişnuit cu falsităţile vieţii aventuroase ce ducea, naivitatea Angelinei i se păru o comoară nepreţuită. Pe lingă acestea zestrea İei İera rotunjoară, părinţii ce İe drept de şi İerau simpli pot scăpa de dînşii, se gîndea Titicuţa, căci ca militar schimb lesne garnizona.

Odată amorezat Titicuţa numai pierdu vreme şi ceru mîna Angelinei, pe care i-o şi deteră părinţii săi. Fiînd-că socrii trebuiau să se întoarcă însă İnapoi la moşie İnvitară pe Titicuţa ca Duminica viitoare să vie la İei să petreacă ziua împreună.

— Să vii mai de dimineată İi zise tatăl, pentru ca să avem vreme să-ţi arştam o mulţime de lucruri frumoase.

— Să vii în mare ţinută İi şoptise Angelina ţinînd ochii în jos !

* * *

Duminica viitoare dis de dimineată. Titicuţa ieşia de la bărbierul Ardeleanu ras, frezat şi cu mustaţa în *furculiţă*,—

Iel o porni spre gara de nord pentru a lua trenul ce mergea la Slănic cea mai apropiată stație de moșia socrilor. Iera o vre me foarte frumoasă, mai puțin frumoasă însă de cât Titicuță în uniforma sa cea nouă. Pantaloni lui ierau mai albi ca laptele, cizmele lui de lac purtau niște pintenii mai mari de cât niște icosari, iar tresela de la mîna lui strelucea ca razele soarelui. Ajuns la gară iel intră în compartamentul unui vagon de clasa I-a unde nu mai iera nimeni și se așeză cu multă luare aminte într'un colț pentru a nu-și ghemui uniforma.

Trenul mergea. Titicuță pe aripile gîndului său sbura către niște fericiri amăgitoare. Iel părea că vede pe Angelica la biserică lîngă brațul său, părea că aude valurile armonioase ale mazurcei în salonul de dans oh, mazurca ! Titicuță visînd numai și începuse să bată din pintenii săi sgomotoși, cîtă fericire cînd va simți dînsul capul blond al Angelinei rezemat de pieptul său — dar cînd se va sfirși dansul ! cînd va auzi trăsurile una cîte una depărtîndu-se după bal pentru a-i lăsa singuri ! Cum va trebui să înceapă !

Obrajii lui Titicuță se aprinseră la aceste gîndiri plăcute iel lăsă fereastră de la vagon în jos pentru a se potoli.

De odată însă zburară din creieru-i aceste vise frumoase ochii lui se așăntaseră cu spaimă la un punct negru ce se mișca pe pantalonul său cel alb. Titicuță dete un țipăt și îngălbeni ca un mort. Punctul negru iera un păiajen dia cei mari cu picioarele scurte și păros.

La mișcarea sa de spaimă păiajenul începu să se urce în sus. Titicuță se uită cu spaimă neștiînd ce le de făcut, cînd de odată îi veni o idee în minte. Pînă la stațiunea Buda mai sunt 10 minute își zise iel, am timp ; și fără a se mai gîndi scoase repede pantalonii și începu să-i scuture pe fereastră pentru a cădea afarisitul de păiajen. Nenorocirea însă se vede că urmărea pe Titicuță căci îi scăpă pantalonii din mînă rămînînd numai în tunică și chepiu

Țanc, țanc, țanc Buda ! 3 minute ! Trenul se oprește și două dame tinere se reped pentru a apuca loc în vagonul lui Titicuță. Acesta însă ține ușa cu amîndouă mîinile

strigînd din toate puterile lui. Nu se poate doamnele mele. Nu! Ie imposibil, nu puteţi intra! — Cefel domnule Căpitan îi res-punseră damele indignate ai luat D-ta tot compartamentul? De unde dreptul acesta să ne opreşti de a intra? — Vă spun că nu puteţi intra ie imposibil!

Damele reclamă şefului de gară care intervine. Titicuşă voi! a lăsa uşa spre a intra numai şeful gărei şi ai spune cea ce i s'a întîmplat, tinerile dame însă furioase împing în uşă şi intră şi iele odată cu şeful gării. La vederea lui Titicuşă însă fără pantalonî iele deteră un ţipăt şi se repeziră afară din va-gon. Titicuşă nu mai ştia ce să facă. Şeful gărei văzînd faţa sa roşie şi uitătura sa desperată se infioră şi dînsul şi se dete repe-de jos închizînd pe din afară uşa vagonului — Fugiţi! nu-l supăraţi strigă dînsul căci ie nebun şi-i prea primejdios căci are sabia cu dînsul.

Acum nu pot lua nici o măsură căci trenul trebuie să ple-ce, voi telegrafia însă la Slănic pentru a lua măsurile necesare...

Titicuşă de şi auzise bine ordinele date de şeful gării, de şi înţelese că acesta îl luase drept nebun totuşi iera mulţumit că a reuşit a nu-l vedea lumea fără pantalonî. Trenul însă se apropia de Slănic şi sărmanul Titicuşă se gîndea într'una cum să facă să găsească o pereche de pantalonî. Iel îşi făcu acest plan: îndată ce trenul va intra în staţie voi chema un func-tionar de la gară şi îi voi spune nenorocita întîmplare, îl voi ruga să-mi împrumute un pantalon pentru a merge în oraş unde voi găsi un altul la vre un ofiţer. Fluierul maşinei începu a spinteca aierul cu ţipătul său ascuţit, părea că plînge pe săr-manul Titicuşă. Trenul intrase în gara Slănic. Pe peronul gări se observa o mişcare deobosită, întreg personalul gării aşezat pe două rînduri aştepta nerăbdător oprirea trenului. Patru sergenţi de oraş încinşi cu tesace staū gata să sară la primul semnal pentru a priimi pe Titicuşă . . . sărmanul nebun!

Titicuşă care conform planului ce îşi făcuse ieşise la fe-reastră ca să poată striga pe vre un funcţionar, nu putea în-ţelege de loc toată această desfăşurare de forţe pe peron. Arun-cîndu-şi ochii însă spre sala de aşteptare remase îmărmurit vă-

zînd pe socrii și pe bălala Angelica, bălail serafim ! cari pentru ai face surpriză venise să-l întîmpine la gară.

Trenul nu se oprise bine încă, și cei patru sergenți se și repeziră la ușa vagonului în care se afla *bravul* căpitan, *bravul cavalier* ! Iei o deschiseră. Trei strigăte de mirare resunară de o dată.

— Rușine !

— Inchide ochii copila mea strigă doamna Garofescu cu zulfii zbrîlîți de mînie, închide ochii copila mea și Iea se puse în dreptul Angelinei spre ai ascunde *rușinea* bravului Titiecuță.

— Să vie îmbrăcat ast-fel un tînăr ce părea așa de cuvințios ! !

În ziua de azi nu trebuie să te mai prinzi pentru nimeni murmură domna Garofescu. A ! ce epocă în care totul nu Ie de eît înșelăciune

— Și Ieu care îl așteptam în *mare ținută* să vie fără pantalon. Angelina Iera și Iea foarte supărată.

Totul se esplică în cabinetul șefului de gară....

I se dete un pantalon cu împrumutare și-l lăsară liber. Bravul Titiecuță Iera liber !

Ce folos însă, căsătoria nu s'a mai făcut !

Socrii Garofescu pentru nimica în lume nu și-ar mai fi dat fata după un om care a dat loc la un ast-fel de scandal public.

Bravul căpitan se întoarce iarăși în București cu hotărîrea de a nu se mai însura vre-o dată. Ura și scîrba lui pentru păiajen de atunci devenise și mai mare.

Afurisit păiajen !

G. Al. Basarabescu

L'heure du berger

Je vous demandai sans rire
Vers quelle heure on vous verra ;
Vous répondîtes par un soupire :

A l'heure qui vous plaira.
Mais je n'ose vous la dire,
Car j'ai l'esprit léger :
 L'heure ordinaire.
 Qui peut me plaire,
C'est l'heure du berger.

L'heure du soir que j'espère
Passer à vos pieds charmants,
C'est ce moment du mystère
Ou vont errer les amants.
Une beauté trop sévère
Seule I voit du danger,
 L'heure si tendre
 Que je veux prendre,
C'est l'heure du berger.

Cette heure à sonner si lente, Library Cluj
C'est lorsqu'en votre boudoir
Je vous verrais nonchalante,
Reposer en blanc peignoir.
Je tiens votre main tremblante ;
Pourquoi la dégager ?
 On rit, on cause,
 Pas autre chose,
A l'heure du berger.

Le bonheur que je désire,
Vous l'avez presque promis ;
Pourquoi donc vous en dédire
Quant l'aveu me fut permis ?
A jamais sous votre empire
Voulez-vous m'engager,
 Serrez ma chaîne
 Belle inhumaine
A l'heure du berger.

Charles Bornat.

RAZE

Dacă raze de-astă-dată voiü s'adun cu 'nbelşugare
Ie că frunţile brăzdate de al grijelor făgaş
Supt a razelor coroană află-o sfintă alinare,
Şi să urle pasiunea nerozescului oraş.

Cerurile pentru mine nu mai pot să fie stinse
Îmî vînd partea mea de lume pentru partea mea de cer
Către ziua vecinicii zbor cu aripe destinse,
Şi să mă strivească soarta supt călefiul Iei de fier.

Razele de astă-dată imî vor fi îmbrăcămintea
Tot ce am avut cu lumea de 'npărţit, am înpărţit
Iar de-mî las în urmă corpul ie că'mî duc nainte mîntea,
Şi să nu mă înţeleagă de cît cine-a suferit.

BCU Cluj / Central University of Cluj
A. Macedonschi,

TIMIDUL

Iera simpatic, dar timid. Şi tocmai pentru că Iera timid
iera cu deosebire simpatic Cleopatrei.

În lume nu vorbea mai de loc, său prea puţine cuvinte
ieşiau din buzele lui lipite de timiditate. Cleopatra însă, tot
atît de inteligentă pe cît şi cochetă, ştia să'l facă să vorbească.
Şi, în acela în care mulţi vedeau un prost din pricina cusuru-
lui de care vorbirăm, Iea găsea o comoară.

O imaginaţie puternică şi o simţire adîncă se afla în su-
fletul timidului. Seara, cînd stău singuri sub lumina stelelor său
sub focul lămpii, ce de lucruri frumoase îi spunea timidul şi
cu ce voce dulce, armonioasă!. Cleopatra îl asculta cu răpire. Îi
plăcea cu desăvîrşire nu numai bogăţia simţirii şi cugetării lui,
ascunsă pentru ceilalţi şi vădită numai pentru Iea, dar încă
şi gingăşia purtărilor lui. Cleopatra Iera frumoasă şi cochetă,
precum mai ziserăm, dar sub acest lustru uşurel, Iea ascundea

și multă demnitate. Îi plăcea amabilitatea bărbaților, dar o desgusta brutalitatea lor.

Ardoarea ochilor cari o mînceau cu privirea și grosolanitatea complimentelor îndrăznețe ale pretinșilor deștepți, o revolta pînă în suflet. Timidul nu o plictisea cu complimentele lui și nu o privea mai mult de cît trebuia. De aceea buzele trandafirii ale Cleopatrei păstra zîmbetul lor cel mai grațios pentru el, zîmbet care-i încălzea sufletul și făcea să dispară defectul ce-l nimicea în ochii celor-l'alți. Și ast-fel multă vreme petrecură iei cele mai delicioasă serî. Tăcutul îi vorbea și cochetă devenea un copil naiv ce îndemna limba lui la vorbă.

Intr'o seară, timidul veni la convorbirea obișnuită, foarte trist. Îi trecuse prin gînd că aceste simple, nevinovate, dar desfătătoare petreceri, au să se curme odată. Și atunci un fior îi străbătuse tot trupul. Vezi că iel găsea în jurul iei o atmosferă ce-l îmbăta, și fără care simți, în acea clipă de gîndire, că n'ar mai putea trăi. Vezi că simți în acea clipă, ceea-ce pînă atunci nu bănuise, simți că o iubește și că fără prezința iei, dacă nu chiar fără iubirea iei n'ar mai putea exista.

Iera vorba chiar de viața lui, suspendată de ființa Cleopatrei care dintr'o pricină sau dintr'alta, putea să se depărteze de iel ; de aceea iera trist.

Cleopatra îi observă tristețea și'l întrebă de cauza acestei turburări. Iel nu voi, nu îndrăzni să i-o spună ! I-ar fi pututo spune cu toate acestea și iea, dacă nu i-ar fi împărtășit simțirea, nu s'ar fi supărat de asemenea destăinuire, căci ar fi fost sigură că ie sinceră. Și sinceritatea nu'i revolta nervii. Dar timidul tăcu. Frumoasa noastră însă stăruî atîta că iel trebui să'i spuie ceva. Și 'i spuse curat că ieste-o afacere de simțimînt, îi spuse că iubește pe cine-va. Nu i-o nîmi, dar 'i o descrise cu toate calitățile ce le-avea iea.

Cleopatra poate nu 'nțelegea, ori că nu voia a se mulțumi cu mărturisiri pe jumătate făcute, căci starui a-i spune anume pe cine iubește. Timidul îngălbeni și se sculă în picioare. Mărturisise deja prea mult și, a'l sili la o mai mare îndrăzneală, iera peste putință. O rugă să nu mai insiste, căci va fi rău. Dar Cleopatra intrigată stăruî mereu.

Cum să reziste Iel acelia care 'l ordona, care 'l ruga, cu vocea, cu ochii, cu zîmbetul Cleopatrii...

— Bine, zise Iel în fine, trebuie să-ți fac voia. Dar ți-o mai spun încă, faci rău.

Cleopatra rîse neînduplecată și cu ochii îi spuse: aștept ! Iel adase :

— Îți pun o condițiune. Inchide ochii și dă-mi mîna. Vom face un ocol prin casă și, cînd îți voi zice ieș : deschide sau nu, mai bine : adio - și o emoțiune se simți vibrînd în vocea lui pronunțînd acel cuvînt - vei deschide ochii și - vei afla pe aceea pe care o iubesc. Ie o condițiune neapărată.

Nu mai zise nimic Cleopatra. Pleoaple 'i trandafirii se lăsară în jos peste ochii ieii negrii, mîna-î albă se întinse spre a lui. Rîdea cu hohot cocheta de asemenea joc. Timidul încă un suspin. Apoi se mișcă încet. Cleopatra veni după Iel, merseră cît-va așa și curînd se opriră.

Îi lăsă mîna, și cu o voce îngînată, șopti cuvîntul convenit : adio. Cînd deschise ochii Cleopatra se văzu pe Iea, căci Iera în feța oglinzei. Se uită în lături și nu mai văzu pe timid. Pronunțînd cuvîntul adio, Iel ieșise pe ușe încet.

Se simți turburată. Alergă după Iel să 'i ceară o explicare. Dar nu 'l găsi nicăieri, căci în adevăr plecase. Se întoarse la oglindă, se privi încă o dată și încă o dată se văzu pe Iea.

Înțelese : pe dînsa o iubea și, fiind-că îl silise să 'i-ospună, 'i -o spusese cum a putut Iel s'o spună și apoi, ca timid ce Iera fugise.

Dar lucru ciudat, Iea care rîdea foarte lesne, nu mai rîse de loc cînd oglinda îi dete siguranța unui lucru pe care poate că 'l bănuia, și cuvîntul adio îi răsuna trist la ureche.

Îl așteptă a doua seară, dar timidul nu mai veni.

Zilele se succed, și omul care 'i vorbea dulce și frumos, omul într'a cărui mințe și suflet Iea descoperise o comoară, ascunsă celor l'alți, nu se mai arăta.

Lipsa lui îi părea grea și un dor, ce pînă atunci nu mai simțise, un dor puternic o cuprinsese.

Adio ce 'l pronunțase timidul îi rîsuna mereu trist la ureche și 'i zdrobea sufletul.

Dar Iel se dusesese și dus răm ase.

Într'o zi Cleopatra, în prada gândurilor melancolice ce o stăpînea, ieşise pe stradă să se plimbe, să gonească tristeţea ce o sugruma. Un domn— acesta nu era timid, din contră - se opreşte în drum văzîndo. Frumuseţea ieî îl captivează. Aducîndu-şî aminte de proverbul că „obraznicul mîncă praznicu“ îşî puse în cap să fie îndrăzneţ. Se simţea că ie bine făcut la faţă, se credea a fi de spirit şi ast-fel se repezi spre Cleopatra ca spre o pradă ce nu ie de pierdut, o salută întîi.

Iea răspunse distrată la salut.

Apoi începu să o bombardeze cu oferiri de servicii şi cu complimente.

Iea tăcu de o cam dată, dar apoi, esasperată în gradul cel mai mare, se opri din mersul, zicînd insolentului să înceteze cu vorbele şi cu urmărirea. Dar insolentul nici gînd avea şi devenea din ce în ce mai îndrăzneţ, cînd o mînă voinică îl zmuci de umere şi o voce tunătoare îi ordonă:

— Doamna îţi zice să încetezi cu urmărirea d-tale impertinentă, şi ce'ţi zice d-na trebuie să faci!

Iera timidul. Dar în ochii lui ierau fulgere şi pe obrazul lui, expresiunea unei energii extraordinare. Insolentul îl privi o clipă lung, dar apoi, devenit ielsfios în faţa timidului transformat, se depărtă.

Cleopatra tresări în faţa acestei apariţiuni neaşteptate şi a curagiului necunoscut al amicului ieî. Îl luă la braţ, îi mulţumi cu vocea ieî armonioasă pentru serviciul făcut şi îl duse acasă la iea.

Acolo, privindul lung şi dulce în ochii, pe care acesta îi pleca în jos sfioşî, îi zise :

— Închide ochii!

Timidul esecută.

— M'ai plimbat prin casă şi mi-ai zis adio, adăogă iea, şi cînd am deschis ochii, după cum conveniserăm, m'am văzut singură. Acum te plimb şi ieū—şi însoţi faptul cu vorba - te opresc şi 'ţi spuî că vei vedea, cînd vei deschide ochii, vei vedea... o pereche de oameni ce se iubesc. Deschide acum! ordonă iea cu'n glas tremurînd după cîte-va secunde.

Timidul îi deschise și se văzu pe dînsul și pe Iea în oglinda ce'î reflecta, - căci în fața oglindei îl condusea Cleopatra.

Iea rumenindu-se ca o fragă, plecă fruntea pe umerul lui și timidul, estaziat și cu o expresiune de nespusă fericire în ochii lui liniștiți, rămase pentru tot d'auna în atmosfera ce'l îmbăta și fără care simțise că ar muri, rămase pentru tot d'auna lângă aceea pe care o iubea și de care Iea iubit.

Nicolae Tincu.

Petre Ispirescu

Corpul Tipografic și scriitorii romîni au pierdut pe un membru care le făcea onoare.

Cunoscător adinc al limbii romînești, *Petre Ispirescu*, „culegătorul tipograf“ „unchiașul sfătos“ ne lasă scrieri de o valoare însemnată: *Snoave*, *Poveștile unchiașului sfătos*, *Basmе*, *Încercări pentru alcătuirea unei mitologii populare*. Fraza sa, curat romînească, se deosibește mult de a unor pretinși știutori de limbă, ale căror fraze sînt artificiale, așa că un țaran nu le ar putea înțelege.

De un caracter blind și prietenos fostul redactor al „Revistei nouă“ lasă păreri de rău obștești printre scriitorii, frații săi, printre tipografi; iar în literatură un gol care cu greu se va umplea.

Redacția

CURIERUL BUCUREȘTILOR

Curierul nostru.— Framuseții din abecedarul d-lui Nestorescu.— Epidemia de conjunctivită Criza din Franța.— Președintele Republicei.—

Cursul d-lui T. Maiorescu.—Teatrul nostru.—Coquelin.—D. C. Mille.—Ghiță Berbecul.—Fetele Călugărite.—Revistele Literare.—Lupta pentru Lumină.—

Curierul lunar, precum și titlul îl arată, se va ocupa de evenimentele mai de frunte din capitala noastră, de centrul întregii activități românești politice și literare or artistice; și, dacă am asculta pe făcătorul de abecedare, d. V. Nestorescu, am avea cel mai puternic argument pentru a susține că n'avem nevoie a vorbi de oît de București. D-sa zice: „*Comuna în care șade Regele se numește țara Românească.*” *) Nu șade în București regele? Da; deci vorbind de București, vorbim de țara întreagă. Tot în acest abecedar se citește că „*Dumnezeu țeste tatăl care ne-a făcut și îngrijește de noi și de tot ce vedem pământ și în cer.*”

Se înțelege că dumnealui, ca drept credincios, care dă lui Dumnezeu o așa droaie de copii, în cât ar trebui, ca un oarecare boier bătrîn ce avea două zeci și patru, să-i-chiame cu clopotul la masă—și încă ce clopot! să se auză peste tot pământul!—se înțelege că prin cer înțelege ceea-ce se află d'asupra bolții azurii ce se acoperă seara cu stele. Cari or fi lucrurile *ce vedem în cer* numai fericitul d-nu Nestorescu poate ști. Nu degeabă dar a aprobat ministerul instrucției astă carte. Și unde mai pui că ie tipărită pe hîrtie galbenă „*conform prescripțiunilor comisiunii de hygiena ochilor din Franța, Belgiea Olandă*” precum se exprimă autorul. După această declarațiune, rămîne să știm ce fel o fi igiena ochilor din Franța, Belgiea, etc.

Cît pentru igiena ochilor noștri, știm îndestul. Ochiul militarilor bolnavi de conjunctivită ne spun destul. Din pricina acestei boale s'aū suspendat cursurile școlii militare de la Iași, despre care luernu, între noi să fie vorba, elevii țeraū foarte veseli că aū mai putut veni să se odihnească prin București. Așa ie cu cartea, bat'o purdalcicul!

Deși s'aū numit comisiuni, deși s'aū redactat memorii, deși s'a făcut mare gălăgie, boala egzistă mai ales la soldați, pentru cari nu se face nici o suspensie de serviciu încît con-

1) Lectura de V. Nestorescu. Partea II. Pag. 33

tagiunea se poate lesne întinde și dacă a-zi sînt zece ori douăzeci de bolnavi într'o companie sau escadron, mîine poate că regimentul întreg să fie contagiat și atunci... atunci va fi bucluc mare.

Se vorbește însă că se vor izola trupele în jurul Bucureștilor ca să se desinfecteze localurile. Cum ar rămîne atunci capitala fără oaste? Tocmai în așa timp de o așa fierbere în ale politicei!

Nu știu cum, printr'o cîndată potrivire, această fierbere, ce privește mai ales armata, se întîmplă în aceleași timp cu așa numita criză din Franța, criză care a zguduit foarte tare republica franceză.

Cu prilejul evenimentelor din Franța mi-aduc aminte de un proverb: *nu știi de unde sare țepurile*. În adevăr nu știi de unde sări onorab. Sadi Carnot pe scaunul președințial.

A propos de scaune, mi-aduc aminte de lipsa de scaune de la cursul d-lui T. Maiorescu și această din pricină că vine lume multă. Asta n'ar fi nimic, dar vezi o sumă de cucoane bătrîne și babaei cari nu 'nțeleg nimic. Într'o seară un individ ședea rezemat de tablă, la cursul de filozofie germană, anume la Kant, și, fiind luat în brațe de Morfeu în locul lui Kant, s'a lăsat greu și-a căzut cu tablă cu tot.

Ce bine ar fi dacă și la teatrul nostru național s'ar înbulzi lumea ca la cursul d-lui Maiorescu!

Zilele astea însă Bucureștenii noștri se grăbiră a umplea sala băilor Eforiei, în care se aude mai bine mașina pentru electricitate de cît actorii după scenă. Aci Coquelin și-a arătat puterea talentului său, publicul i-a făcut diferite ovațiuni, artiștii noștri i-au dat diferite coroane etc.

Nu te vorba, și face. Dar noă ne plac și alte lucruri mai slabe, mai proaste, numai să fie străine.

Așa ie, de pildă, cu romanele franțuzești, așa zise *naturaliste*, cari și-au găsit aicea adepți și răspânditori, ce fac numai gălăgie, ca să se zică *reformatori*. Între acestia te d. C. Mille, autorul faimosului „*Dinu Milian*“ al „*Feciorului Popii*“ și *săptămânariul literar* de la „*Lupta*“

Fiind că veni vorba de „*Lupta*“ să nu uit a însemna

aparitia gazetei „*Ghiță Berbecul*“, redactată de d. C. C. Ba-
ealbaș, un fel de Dumnezeu creștin care însă în loc să aibă
trei fețe, are numai două : pe a lui Bacon și pe a lui Tan-
dără.

Și tot fiind-că veni vorba de „Lupta“ să 'i recunoaștem
valoarea de a fi dat publicului de știre despre călugărirea unor
fete de la Azilul Elena Doamna. Să recunoaștem însă și pu-
blicului „onoarea“ de a nu fi făcut nimica și în astă privință
ea și în altele.

Așa te publicul nostru, ce să'i zici! Așteptăm să vedem
cum va primi el revistele literare ce se grăbesc a ieși acum
la lumină, din cari unele au și ieșit. Pe cînd „*Revista nouă*“
se pregătește bine și îndelung pentru lupta vieții, unii ce-au
fost odată lipsiți deiea, în frunte cu d. Macedonschi, au dat la
iveală „*Revista Independentă*“. Îmi pare rău că n'am avut timp
să'i citesc primul număr ca să mă pot pronunța asupra-i. Cu
portretul reginei în frunte, s'a arîtat „*Peleșul*“ revistă de oare
care valoare, care însă prin potretele ce va conține și prin stu-
diile biografice insoțitoare, făgăduiește a deveni interesantă. De
asemenea se pregătește a ieși mai pieptănată oare-cum *Revista*
Literară“ a d-lui Th. M. Stoenescu. O altă nouă, zisă „*Re-*
vizistă de artă, literă și științe“ se aproape a se naște. O aş-
teptăm.

Iată dar o activitate bunicică literară care, alături de
cea politică în auroră, făgăduiește a ne mai scoate din apatia
în care zacem și a ne îmbărbăta pentru luptă, căci prin luptă
se dobîndește lumină și numai prin lumină pot trăii statele
moderne.

Gheorghe

CUCOANA MARGHIOALA

(*Moravuri Provinciale. Sfirșit*)

Cu toate acestea, n'are ce face, dumniaiei simte trebuință
decî, se întoarce și se îndreptează *ondulînd* din mijloc, spre

partea cea mai înfundată a clădirii, deschide o ușe care scârție și..... a zăbovit cam mult pînă s'a întors.. Dînsa întreabă și pe Jeni dacă nu vrea să plece într'acolo, ia însă nu simte trebuință, dar cucoana Marghioala îi zice : „Bagă de seamă să nu'mi faci vre'o poteacă pe acolo, să aibă ce vorbi încîrnățata de Calipsița, bătuoar sfintu!“.....

Grădina fiind cam aproape de locuința lor, peste cîte-va minute iele se află așezate pe o bancă de lîngă muzică și *sorb* fie-care notă care se'naltă și pîere murind în văzduh! Se cîntă o *bătută* strașnică ; Apoi *Rigoletto*. Ăst *cîntec* nimeni nu'l poate suferi, și părintele Ichim are foarte multă dreptate cînd spune lui *conu* Costache, că ie cîntec *papistași*. Inimele însă în adevăr salt, atunci cînd muzica militară cîntă ceva.. jumătate din voce și jumătate din instrumente. Ie ceva *american* ziceau oamenii mai cu cap, din care pricină, multă lume mîncea atunci *alune americane*, cumpărate de la bufetul ce iera în grădină, așezat pe două lăzi pe cari ierau puse cîte-va scînduri, și luminat de două felinare antice, în cari ardeau cîte-o lumînare de seü. Bufetul nu-mai Duminica iera deschis....

La unsprezece ceasuri toată lumea se duce acasă, pentru că atunci pleacă și muzica !..

* * *

În vremea aceasta, ziua mult așteptatei alegeri, iera aproape. Sîntem în ajunul iei. Seara va fi o mare întrunire în localul cazinului Universal. Acolo vor vorbi : deputatul Dima în numele guvernului, părintele Ichim în numele bisericii și *conu* Costache, ca viitor *premar*.—

Spre acest scop, s'a scos din cazin toate mesele și scaunele. Bileart nu avea.

Dintr'o singură masă lăsată au făcut un fel de tribună, pe care au pus o sticlă cu apă și cîte-va pahare, aduse de cofetarul din colț, *Capșa* al orașului. Părintele Ichim iera de idefe să se puțe pe masă și o sticlă cu sîngele Domnului, dar renunță mai în urmă la acest gînd. Totu-și, n'ar fi fost rău zicea dînsul.

Prin tot orașul, nu se vorbea de cît d'această *înturnire*. Cea mai mare parte din negustori se temeau de vre'o revu

luție, și închiseseră prăvăliile de cu vreme. Iera și un nor în seara aceea !.. Tot așa pretindeau unii, că a fost și în ajunul revoluțiunei de la 48.....

La ceasul hotărît, sala iera plină de oameni.—

Cel d'întîi care vorbi, fu deputatul Dima.

„Fraților! Iubiților *Romîni!*!... De la descălicătoare, (cîți va giambași cari se află în sală, se uit unul la altul) zic, de la descălicătoare, această țară,.. țara noastră..... bogată și mănoasă ie frumoasă țară!.. Fraților! . Mihaî Bravul, bravul Mihaî.

—Nu! nu! noi vontăm pentru cuconu Costache, strig mai mulți Nu, Mihaia fost Mihaî Bravul. De la Ștefan la Mihnea, și de la Mihnea la Ștefan, a fost în țara rumînească... (ce a fost nene Costache întrebă Dima încetișor?— Zău, nu știu răspunde cuconu Costache). Domnilor!.. dați-mi voie, sînt obosit—și se suspendă ședința pentru cinci minute..“

— Bravo! Bravooo!.....

Părintele Ichim urmează la redeschidere. Sfinția sa, și-a scris discursul pe o coală de hîrtie galbenă, de la băcănia din colț.— Se vinde și vin acolo!—...

„—Fraților întru Christos!... (Părintele scoate o basma roșie din anteriu și 'și șterge fața de sudoare.) A-ți înțeles?

— Da..., sărutăm dreapta părinte....

— „E.. urmez. Intru Hristos frați!.. Și-aū grăit Moise în pustie în vremea-aceea către fiu lui Izraiel. Nu vă închinați voi vițelului de aur, vițelului de aur nu vă închinați, căci puterea lui D-zeu ie mare... mare de tot ie puterea lui D-zeu!.. Deci și voi fraților, fraților! oilor rătăcite cari așteptați turma și un păstor, nu vontăți pentru alt-cine-va de cît pentru robul lui D-zeu de față cuconu Costache. Căci alt-minterea, de spovedit nu vă mai spovedesc, de grijit nu vă mai grijesc și în veacul veacului ce va să fie amin... Am zis!!!.

— Sărutăm mîna părinte... Amin!

Iară și se suspendă ședința, dar la redeschidere ne mai fiind în sală nimeni, conu Costache n'are parte de cuvînt!..

Cîte-și trei alergară apoi într'un suflet la coana Marghioala pentru ca să'i spuie rezultatul întrunirei.

Dumniaiei îi aştepta în prag - şi cum îi văzu intrînd pe poartă, începu să ţipe.

— Aoleo Costache frate, vai de noi - nu ştii ce pacoste căzu pe capul nostru. O să-mi scurteze-zilele Costachee, Costache rău ne-a lovit!..

— Dar ce s'a întîmplat soro întrebară cîte-şi trei d'odată?

— Ce să fie, ni s'a dus cîntea. Să vedeţi, Uf!.. mi-a ars ficaţii...

— Ci ca spune soro zise conu Costache...

-- Să vezi, mare ieseşti Doamne... Tu, te duseseshi la *in-
turnire*, ieş dădusem o tîrcoală prin vecini, ca să aflu în ce apă se scaldă lumea pentru alegerea de mîine. Cînd mă întorec, ce să vezi?.. Jeni în sus, Jeni în jos, căută prin toată părţile.. aşî, nu te nicăteri. Intreb pe Safta, de ca slujnică... în loc să fie cu ochii 'n patru să vază cine intră, cine iese - aşî dînsa dormea.. dormirar moartă.

N'a văzut nimic, nu ştie nimic.

A trebuit vecinii frate să vie să'm spue că au văzuto su-
indu-se într'o trăsură cu locotenentul F..., mîncalar viermi
să'l mănînce, nu i-ar mai putrezi oasele, lepra şi janghina să
se se ţie de capul lui, alege-s'ar praful şi ţărîna de dînsul,
cum îl mai rabzi Doamneee! cum îl mai rabzi? Uff, nu mai
pot...

— Dar Faust ce făcea soro?

— Ce făcea, s'a dus după voi la purdalnica aia de întur-
nire, arz-o focu s'o arză...

— Aşa te cînd te să se întîmple zise părintele Ichim, nu
te toţi oamenii cu *rezon*. Omul iese ca o ispă albă....

— Ce ne facem nene Dima? întrebă cuconu Costache.

— E, ce să faci acum noaptea? Las' pe mîine, să se is-
prăvească alegerea şi om vedea..

— Aşa te, ca premar ai puterea 'n mîină şi'i găseşti mă-
car de s'ar fi ascuns în gaură de şoarec, adăogă părintele Ichim.

Şi aşa şi rămase.

* * *

A doua zi, din zori - Dima, părintele Ichim și conu Costache pleacă spre localul primăriei, unde țera să se săvârșească alegerea.

Ce s'o fi întâmplat acolo, D-zeu știe - dar pe la 3 după amiază păriatele Ichim se întoarse cu bunătațe de giubea sfișiată cu anteriorul hărtănit, fără potcapiu și cu părul vilvoț de îi părea capul cât o baniță de mare.

Deputatul Dima veni numai în veste și gîfîind ca un cal, ținînd la braț pe cuconu Costache plin de sînge.

Primar se alesese fecioru cucoanei Calipsiții, care venise de curînd de la Paris.

— Bine părinte, fira-î afurisit să fi - unde ți-e tagma preotească care țera să vonteze pentru noi ?

Cu ce ne-am ales ? cu bănișorii chielțuiți și cu fata pierdută ?

— Lasă coană Marghoalo... aibi răbdare, fi femeie cu rezon omul te ca o iapă... Jeni o să se întoarcă țea, ce vrei ? Domnul a dat; Domnul a luat... Lasă jalea la o parte și trimite pe Safta să ceară preotesii un potcapiu și să viesă-mi coasă anteriorul și giubeaua.

Sa nu uite să'i spuțe și paracliserului să ia crucea și căldărușa, nu știi că a-zi te zi întii ?

Și părintele Ichim începu să cînte :

„ Mîntuiește Doamne norodul tău, și bine cuvînteaază moștenirea ta ! ”.

N. D. Georgian.

CRONICA TEATRALA

Teatrul Național. — Două luni din stagiune. — Comitetul patronator al teatrului românesc. —

Instituțiunea teatrului ca factor intelectual, — după unii, — ca mijloc de petrecere — după alții, — iese astă-zi obiectul discuțiunei presei întregi. Ziare cotidiene și reviste men-

suale au deschise, pentru acest capitol, coloane însemnate care de mai multe ori se umple, din nenorocire cu banalități repetate, cu strigăte desperate și descurajatoare, cu aprecieri ultra pesimiste și foarte rar cu judecăți drepte, cu îndemnuri către aspirațiunii de adevărată artă, și cu povește folositoare pentru cei ce ar vroi să tragă profite din zilnicele său mensualele coloane asupra teatrului și a tot ce'l privește.

Teatrul ca instituțiune ajutătoare culturei intelectuale propriu zisă, iese recunoscut ca trebuincios și ast-fel s'a impus din timpurile cele mai primitive în care iel lera în stare rudimentară și pînă astăzi cînd, după lupte, abnegațiunii, devotamente și sacrificii, s'a ajuns la o stare de perfecțiune relativă. Iar cît despre calificativul ce se dă teatrului de unii că ar fi un mijloc de petrecere, iese o aserțiune dreaptă ce reiese în mod firesc din scopul instituțiunei, adăogîndu'i și una din calitățile ce au făcut ca teatrul să reziste. A instrui un popor făcîndu'l în acela-și timp să petreacă iese mijloc viclean dar iese și cel mai bun, pentru a ține pe popor sub farmec.

Teatrului Național din București, mai mult ca ori cînd, i se face anul acesta un proces îndirjit de aproape întreaga presă care, prin diferite mijloace de tertat sau de nelertat, a întreprins pe de-o parte a convinge publicul că repertoriul Teatrului iese sărac și străin, direcțiunea rea, slabă, actorii dezgustați, mediocri pe cînd de altă parte învinovătesc pe acela-și public, de indiferență către teatru. Din două una : sau teatrul cu direcțiune, repertori și actori iese defectos și atunci publicul iese îndreptățit a se arita nepăsător și a-și manifesta nemulțumirea prin nemergere la reprezentații, sau că teatrul iese bun și atunci publicul se face vinovat de nepăsare.

O dată pentru tot d'auna situațiunile în care se pune critica trebuiesc lămurite, căci se fac daune, despre care sa pare a nu se ține seamă, atît publicului, cît și instituțiunei teatrului.

* * *

Ieste drept ca în două luni de cînd s'a deschis stagiunea Direcțiunea Teatrului, din programul afișat cuprinzînd o sumă de piese vechi și noi, a prezentat publicului aproape numai piese

din repertoriile vechi. Dacă n'a avut serioase motive pentru a face această, Direcțiunea se face în adevăr vinovată, căci lucrul iese industrial a se promite mult și a se ține puțin. Astfel stagiunea anului acesta s'a început cu opera cîrpită, a D-lui Alecsandri, *Ovidiu*. S'a văzut efectul : succesul ce a avut și cu căderea au fost despărțite printr'un fir de păr. S'au dat apoi serii de Fîntăni Blanduziane, Mîndrie și Amor, Hamlet, Răzvan și Vidra și altele. Se va zice că în Paris sînt piese ce ajung să vază focul rampei de o sută de ori în două stagiuni. Ie adevărat. Dar oare să compară publicul ce vine la teatru în Paris cu acel din București ? În Paris în fie-care seară vine alt public la aceeași piesă.

Singurul succes al acestor două luni și pentru care trebuie a se mulțumi Direcțiunii a fost *Frica de Bucurie* (*La joie fait peur*) care de și s'a mai reprezentat cu mulțian în urmă, condițiunile în care a văzut anul acesta scena, au fost cu totul bune atît ca punere în scenă, cît și ca interpretare.

Iar cît despre *Don Carlos* în prejarul căruia s'a făcut atîta zgomot zadarnic, nici Direcțiunea, nici autorul traducerei în versuri albe nu se pot bucura de glorie și de beneficii materiale. A fost o adevărată decepțiune.—

* * *

Sînt acum două săptămîni, cînd zisarele aduceau înveselitoarea știre că un comitet de Doamne din *Inalta Societate Bucureșteană* s'a constituit pentru a patrona Teatrul românesc. Furat de entuziazmul general, am scris atunci o cronică teatrală specială pentru această *înveselitoare știre*.

Plin de iluzii și doritor al propășirii teatrului, fie chiar patronat de femei, am adus contingentul meu de bucurie eesprimîndu-mă în termeni măgulitori asupra acestui eveniment, căci eveniment iera.—

De atunci însă sînt două săptămîni și înalta proteguire a Doamnelor nu s'a manifestat încă, de cît prin aceia că unele din iele se bucură de avantajul lojelor gratuite.

Faptul acestei tăceri, dă să se bănuiească două lucruri : sau că se urzește pe ascuns vre'o conspirație pentru a se rezerva o

surpriză generală, sau că Comitet nu s'a constituit și cu ajutorul lui D-zeu nu se va constitui nici o dată, rămânând a se numi zvonul aceluși eveniment *farsă* sau *reclamă*. Altfel pentru fictivele membre ale Comitetului cît și pentru Teatru. În cazul întâi, ar fi de dorit ca surpriza ce se pregătește de acel Comitet să nu fie *libera intrare a obștei* în sala Teatrului Național; iar în cazul al doilea, cu generală părere de rău, se observă că reclama n'a făcut efect, farsa n'a reușit.

Considerînd însă mai d'aproape faptul că Teatrul românesc are nevoie de o patronare femeiască, se observă că nu egzistă umilință mai joasă, certificat de slăbiciune și incompetență mai formal, de cît aceea d'a fi cerut ajutor în momente grele. Dar oare s'a cerut acest ajutor, sau s'a oferit cu bună-voință, în cazul cînd egzistă în definitiv ideea unei patronări?..

D-l Stăncescu *interviewat* în această privință ar fi zis că „*în adevăr a auzit și domnia sa de așa ceva.*”, a *cîtit și domnia sa prin jurnale*“. De aici se conchide că ajutorul nu s'a cerut și onoarea Direcțiunei, de alt-fel nebănuită grav, ieste scăpată.

În realitate însă cum ar vroi oare Damele să patoneze tetrul? Prin chete, prin subscripțiuni publice, prin serbări populare în Cișmegiū cu jocuri Olympice și focuri de artificii? A murit Teatrul, a fost prada flacărilor sau a fost inudat într'un fel său în altul?

Nu, o ast-fel de rușine nu se va face acestei instituțiuni iubită, demnă de respect și folositoare.

Singurul mijloc de a veni în ajutorul teatrului românesc ieste foarte simplu: meargă damele din societatea aleasă la Teatru; gătească-se iele *comme pour les jours d'Opera*; Vie să înființeze în benuarele dumnealor *des potins, des parlottes* și să *flirteze* între acte..... și secul urît le va urma cu siguranță.—

Da, sîntem încă în această stare.—

D. Manolescu—Sidery.

INȘTIINȚĂRI

Domnii cari primesc acest număr și nu voiesc să se aboneze sint rugați să bine-voiască al inapoia.

Domnii abonați — și mai ales cei din județe, sint rugați cu insistență a-și plăti abonamentele, pentru ca să nu fim siliți a nu le mai tremite Revista.

BIBLIOGRAFII

Apărute: *Scene și Portrete de Dumitru Teleor*, editate de tipografia E. Viegand.

Bătăliile vieții, Roman de George Ohnet 2 Volume, traduse de V. C. Radoviči.

Anatomia Descriptivă de Nicolae Krețulescu Volumul I și al II. Al III-lea se află sub tipar și va teși în curînd.

Moda carte apărută în Focșani de E. Bațcan, tratînd despre îmbrăcămintea antică.

Gramatica Limbei Romîne, carte aprobată de onor. Minister al Instrucției publice, de Stefan Neagoe, profesor la Liceul din Bîrlad.

Agiu o broșură editată de Revista „Romînia Literara“ scrise de Ul. Traian Fortună. Se găsește de vînzare la Redacția acestei Reviste.

Potezii cu o scrisoare către autor drept prefață, de C. C. Pleșoianu.

Fecioru Popii nuvele de C. Mille. Editura Haïman.

Trubadurul nuvele de B. Stef. de la Vrancea Edit. Haïman.

Potezii de M. Eminescu ediția a II-a. Editura Socec.

Potezii de Veronica Micle. Editura Haïman.

Fata de la Cozia Dramă de Iulius I. Roșca, premiată de Acad.

Din Jurul Vetrîi Ghicitori culese de George T. Bulgărescu.

TIPO.-LITOGRAFIA NAȚIONALĂ

I. M. KLEIN

STR. GABROVENI 47

*Execută ori-ce lucrări
atingătoare de această artă
cu prețuri moderate*

BUCURESCI

M. ECONOMU & C-nie.

Str. Șelari No. 4. Bucuresci

MAGASIN DE COLONIALE

Droguerie și prăduse Chimice, Ape minerale de Vichy, Vals, Carlsbad, Marienbad, Gesubel, Ems, Gleihen-berg-Gall, etc.

Se efectuează comande pentru toată România,

FONDAT

în

1855

Stabilimentul de Horticultură

Rignault fiul și Succesorul d-nei

C-ne LAURENT

Specialitate de a tăia arborii

Bucuresci, Strada Carol Davila 12
Vechea Notagiu

Cel mai mare deposit de Mașine Agricole in România

Valler et Hartmann

Bucuresci.—Calea Dorobanților No. 105 și Galați

Recomandă onor. public depositul lor cel mai bogat cu Mașine Agricole din toată România, premiate la toate expozițiunile agricole din acest an.

D. FEUERWERGER

Mr. D. Feuerwerger, celebre operateur, dentist a la seconde, sous-chirurgien approuvé par le Conseil medical supérieur et par Mr. le Ministre de l'intérieur, se recommande l'honor. publique, comme operateur, très exercé de l'art dentistique. Toutes les operations sont effectuées sans douleur; pour pauvres gratis. Rue Sfânta Vineri No. 29.

Cofeteria și Destilateria
 CONSTANTIN EFTIMIU și TIEOHARIU CHRISTU
București,—Strada Sf. Anton No. 16.— București

Cofeterie, Raahierie și Fabrică de Spirt, en gros et en detail

D. FRIEDMANN

JOAILLERIE

BIJOUTERIE-HORLOGERIE-ARGINTERIE

BUCHAREST

34 Rue de la Victorie 34

En face du grand Theatre National

Le Magasin de Nouveautés

POUR DAMES

CONSTANTINESCU & Cie

est TRANSFERE, dans la Calea Victoriei No. 81
 ANCIEN THEATRE BOSSEL

En annonçant à notre honorable clientèle le transfert de notre magasin nous avons l'honneur de la prévenir par la même occasion, qu'à la suite du voyage que nous avons entrepris à l'étranger nous avons reçu pour la saison d'automne et d'hiver diverses marchandises provenant des meilleurs magasins français et anglais, telles que, Robes confectionnées, étoffes en tous genres etc.

Un riche assortiment de lainages uni et de fantaisie est à la disposition du public qui voudra bien nous honorer de sa visite; *vante par mérité à des prix très convenables.*

CONSTANTINESCU & Cie

C O F E T A R I A

LA
 Inger

LA
 Inger

TAXASE D. CRETULESCU

Strada Carol I. 17

GRAND MAGASIN
 Aux Villes de France

Hautes Nouveautés
 ROBES ET CONFECTIONS
 Corbelles de Mariage

Robes de Bal et de Soirées, Soire, Dentelles, lainages.

ARTICLES des premières Fabriques de France

Le propriétaire DEM. RADULESCU.

PH. LERCHEL

39. Sfinți Apostoli (Dudescu), 39

Recomandăm cu insistență

Marele atelier de reparări

DE

MAȘINE AGRICOLE

Strungărie în fier și metal.